

YRKESETISK KOD FÖR IDROTTSSEKTORN

VISDOM OCH OMTANKE

Vad är syftet med den yrkesetiska koden och för vem är den avsedd?

Den yrkesetiska koden för idrottssektorn är avsedd för aktörer inom idrottssektorn och för yrkespersoner verksamma i uppgifter inom idrottssektorn vilka arbetar inom den offentliga, privata eller tredje sektorn. Koden kan också tillämpas på frivilligarbete och medborgarverksamhet inom fysisk aktivitet, motion och idrott.

Koden bygger en gemensam yrkesetisk grund för idrottssektorn. Den erbjuder en delad grund för reflektion kring rätt och fel. Koden verbaliserar arbetets etiska principer och den yrkesmässiga attityden, ansvaret och förhållningssättet till arbetet. Mer information om kodens uppbyggnad och hur den kan utnyttjas finns i verket *Visdom och omtanke. Idrottssektorns yrkesetiska kod och perspektiv på etiska frågor*.

Du kan ladda ner verket gratis på www.nuoli.info/LEO.

7 ETISKA ASPEKTER BETONAS I VERKSAMHET FÖR BARN OCH UNGA

Inom motion och idrott för barn och unga betonas positiva erfarenheter, uppbyggande av ett positivt förhållande till fysisk aktivitet och ett helhetsinriktat välbefinnande. Verksamheten stöder barnets uppväxt, utveckling och funktionsförmåga. En yrkesperson beaktar barnets bästa och lyssnar på barnen i enlighet med deras ålder och utvecklingsnivå. Yrkespersonen tar jämlikt hänsyn till varje barn och ung person, också till dem som har utmaningar med att hitta en motionsrelation.

I verksamhet för barn och unga förebyggs polarisering och inskränkt utövning av idrott. Inom idrottssektorn skapas strukturer som stöder barns och ungas olika mål och behov, respekterar barns och ungas uppfattningar samt beaktar utövarens närmaste krets.

1 INOM IDROTTSSEKTORN FRÄMJAS FYSISK AKTIVITET, MOTIONSUTÖVNING OCH IDROTT

Inom idrottssektorn identifieras olika preferenser, betydelser, behov, utgångspunkter och syften i anslutning till motion och idrott. Yrkespersoner inom idrottssektorn förstår mångfalden av motions- och idrottsyften, som innefattar såväl deltagande och självövervinelse som strävan efter idrottsliga mål. Besvikelser och misslyckanden ses som en del av lärandet.

En yrkesperson möjliggör fysisk aktivitet, motion och idrott på olika nivåer och med olika syften enligt sitt yrke och sin arbetsbeskrivning. Hen kan anpassa verksamheten till deltagarnas funktionsförmåga, intresse och mål och möjliggöra upplevelser av framgång. Genom social gemenskap stöds uppnåendet av både individens och gruppens mål.

2 IDROTT SKA VARA TILLGÄNGLIG

En yrkesperson inom idrottssektorn främjar tillgängligheten i verksamheterna och verksamhetsmiljöerna och sänker tröskeln för att delta. Yrkespersonen stöder allas möjligheter att delta i motion och idrott. Hen förstår de lokala särdragen och främjar mångfalden av fysiska aktiviteter. I verksamheten, verksamhetsmiljöerna och kommunikationen beaktas personer med funktionsnedsättning, olika befolkningsgrupper och minoriteter.

I fråga om tillgängligheten ska man beakta dess olika dimensioner, såsom de geografiska, de sociala, de mentala och de ekonomiska. Tillgängligheten stärks och hinder för aktivitet undanröjs i samarbete med andra aktörer. Yrkespersoner sörjer också för att motionslokalerna är trygga för användare och anställda.

3 EN YRKESPERSON INOM IDROTTSSEKTORN LYFTER FRAM OLIKA MOTIONS-ALTERNATIV OCH DESSA EFFEKTER

En yrkesperson inom idrottssektorn diskuterar sambandet mellan motion och välbefinnande med deltagarna. Hen lyfter fram motionens positiva effekter och eventuella risker. Yrkespersonen uppmuntar människor att hitta ett sätt att röra på sig som passar just dem och att hålla sig aktiva livet ut. Hen verkar som förespråkare för en motionsinriktad livsstil och tar hänsyn till deltagarnas möjligheter, funktionsförmågor, behov och bakgrunder.

4 EN YRKESPERSON FRÄMJAR RÄTTVISA, JÄMSTÄLLDHET OCH LIKABEHANDLING

Aktörer inom idrottssektorn känner till kriterierna för en trygg verksamhetsmiljö, känner igen osakligt bemötande och kan ingripa i sådant. Var och en har lika rätt att delta. Inom motion och idrott accepteras inte mobbing, trakasserier, diskriminering eller annat osakligt beteende. En yrkesperson strävar efter att förhindra och avhjälpa orättvis praxis och skadliga maktförhållanden. Hen deltar i den etiska diskussionen inom idrottssektorn.

5 INOM IDROTTSSEKTORN STÄRKS DELAKTIGHETEN

En yrkesperson inom idrottssektorn stärker delaktigheten genom interaktiv kommunikation, öppenhet och tillförlitlighet. Hen tar varje deltagare i beaktande som delaktig, bygger upp dialog och respekterar olika synsätt. Målen fastställs i möjligaste mån i samarbete med deltagarna.

En yrkesperson inser sin betydelse som skapare av en positiv atmosfär. Hen för finkänsligt fram även kritiska synpunkter, använder respektfullt språk och kan klä också besvärliga saker i ord på ett begripligt sätt. Yrkespersonen främjar en positiv och uppmuntlande verksamhetskultur och respekt för deltagare, domare, frivilliga och motståndare.

6 INOM IDROTTSSEKTORN RESPEKTERAS MÄNNISKOVÄRDET, SJÄLBESTÄMMAN- DERÄTTEN, LIVET OCH MILJÖN

En yrkesperson inom idrottssektorn agerar pålitligt och ärligt, med respekt för deltagarnas privatliv, personliga utrymme och integritet samt självbestämmanderätt.

En yrkesperson arbetar för en pluralistisk idrottskultur och stöder hållbar utveckling. Hen beaktar verksamhetens skadliga effekter på miljö och strävar efter att minska dem. I grenar där djur är inblandade respekteras djurens rättigheter och välbefinnande.

En yrkesperson är medveten om sitt arbets värdegrund, främjar diskussionen om idrottens värden och granskar finansiering och partnerskap ur etiskt perspektiv. Hen identifierar och lyfter fram etiskt hållbara verksamhetssätt och utveckling.

8 EN YRKESPERSONS KOMPETENS BYGGER PÅ AKTUELL KUNSKAP OCH EXPERTIS

En yrkesperson inom idrottssektorn arbetar kunskapsbaserat. Hen förmedlar kunskap om motion och idrott på ett mångsidigt, tydligt och motiverande sätt. Yrkespersonen behärskar substansen, metoderna och redskapen inom sektorn. Hen uppdaterar sin kompetens och kan utnyttja utbildning och nätverk som stöd för sin verksamhet.

En yrkesperson kan se på saker ur olika perspektiv och tänka kritiskt. Hen känner också gränserna för sitt eget kunnande och vänder sig eller hänvisar vid behov till andra experter. En yrkesperson förstår principerna för forskning och respekterar forskningsfriheten. Till idrottssektorns principer hör öppenhet i fråga om information, utbyte av god praxis och livslångt lärande.

9 INOM IDROTTSSEKTORN SKÖTER MAN OM ARBETSHÄLSAN

Arbetsstagarens fysiska, psykiska och sociala välbefinnande samt trygghet är centrala frågor inom arbetshälsan. Inom idrottssektorn förstår man vilka effekter de avvikande arbetsmiljöerna, arbetstiderna och arbetsutrymmena inom sektorn har på arbetshälsan. Arbetsstagarens och arbetsgivarens rättigheter och skyldigheter är kända och respekteras.

En yrkesperson inom idrottssektorn känner sina resurser och sin kompetens och tar han om sin egen ork. Hen förmår skilja på arbete och fritid och kan avgränsa sitt arbete yrkesmässigt och vid behov be om stöd.

10 INOM IDROTTSSEKTORN FRÄMJAS GEMENSKAP OCH SAMARBETE

En yrkesperson inom idrottssektorn grundar sitt arbete på öppenhet, förtroende och professionalism. Inom idrottssektorn arbetar man transparent, i enlighet med god förvaltnings sed och i samarbete med andra aktörer.

En yrkesperson känner till de ansvar, skyldigheter och rättigheter som hör till arbetet samt lagstiftningen och anmälningskyldigheten i anslutning till dessa. En yrkesperson inom idrottssektorn främjar uppbyggnaden av social gemenskap inom sektorn, värdesätter andra aktörer och synliggör idrottssektorn och dess kunnande.

I samarbete med